

GEWESTELIJKE BEVOEGDHEDEN

Gratis elektriciteit

OMSCHRIJVING

Reeds een aantal jaren bestaat betwisting aangaande de toepassing van de gratis elektriciteit in het verleden. In principe werd dit voordeel tot en met 2015 automatisch toegekend aan alle huishoudelijke afnemers in het Vlaamse Gewest. Nochtans komen energieverbruikers wel eens tot de vaststelling dat zij dit in het verleden niet toegekend hebben gekregen, hoewel zij daarvoor wel degelijk in aanmerking moesten komen.

STANDPUNT VAN DE LEVERANCIER

ELECTRABEL verwijst naar artikel 7.4 van de algemene voorwaarden van de leveringscontracten van het bedrijf voor consumenten, volgens hetwelk alle klachten over een factuur kunnen worden geformuleerd en facturen kunnen worden rechtgezet tot 12 maanden na het verstrijken van de betalingstermijn van de factuur. ELECTRABEL verwijst ook naar de stelling van de VREG met betrekking tot de rechtzettingstermijn voor gratis elektriciteit, die als volgt luidt:

“In de Vlaamse energieregeling is niets vastgelegd over hoelang de leverancier moet teruggaan om de niet toegekende elektriciteit uit het verleden alsnog toe te kennen. Wij adviseren om een rechtzettingstermijn van minimum 2 jaar op te nemen in wetgeving. In afwachting stellen we dan ook dat de leverancier minstens de gratis elektriciteit van dit jaar en vorig jaar moet toekennen.”

AANBEVELING VAN DE OMBUDSDIENST

De oorzaken van het niet toekennen van de gratis elektriciteit kunnen velerlei zijn. In twee gevallen gaf de klacht aanleiding tot een aanbeveling door de Ombudsdienst, nadat de dienst had vastgesteld dat dit euvel te wijten was aan een fout in de gegevens van de betrokken energieklient in het toegangsregister. Het betrof de hiernavolgende situaties.

1. Fout inzake het type distributienetgebruiker (huishoudelijk of niet-huishoudelijk) in het toegangsregister.

Mevrouw A. stelde vast dat haar gedurende een aantal jaren geen gratis elektriciteit was toegekend, terwijl zij daar voordien wel van genoot. Het probleem bleek verband te houden met de verhuis van mevrouw A. naar een woning die voordien reeds haar eigendom was, maar dienst deed als tweede verblijfplaats. Vanaf de verhuis was zij officieel op het nieuwe adres gedomicilieerd.

Navraag bij de distributienetbeheerder leerde dat mevrouw A. gedurende de jaren nadat zij er gedomicilieerd was, in het toegangsregister als niet-residentiële distributienetgebruiker stond ingeschreven. Vlak na haar verhuis bleek de leverancier wel een “masterdata update” naar de distributienetbeheerder te hebben verstuurd “om het verzendadres aan te passen”.

2. Fout inzake de identiteit van de distributie-netgebruiker in het toegangsregister

Mevrouw D. heeft reeds sedert vele jaren geen gratis elektriciteit ontvangen, hoewel zij gedurende al die tijd een energiecontract had op haar naam. Uit de gegevens van de distributienetbeheerder blijkt echter dat het toegangspunt waarop mevrouw D. reeds al die jaren energie verbruikte en tot op heden nog verbruikt, tot voor kort verkeerdelijk op naam van een andere persoon geregistreerd stond.

In beide gevallen wees de energieleverancier, ELECTRABEL, erop dat het voor de automatische toekenning van de gratis elektriciteit afhankelijk is van de gegevens die het van de distributienetbeheerder ontvangt.

De Ombudsdienst beval echter aan om de gratis elektriciteit toe te kennen voor de jaren dat de energieklienten dit ten onrechte, ingevolge de fout in het toegangsregister, niet toegekend hadden gekregen. Weliswaar klopt het dat het beheer van de gegevens van het toegangsregister en het

actueel houden ervan onder de verantwoordelijkheid van de distributienetbeheerder valt. Echter, in het bijzonder wat betreft de verwerking van de gegevens van de distributienetgebruikers, doen de distributienetbeheerders dit op basis van de informatie zoals die door de toegangshouders wordt aangeleverd (artikel IV.1.1.2 van het toenmalige technisch reglement distributie elektriciteit 2007 van het Vlaamse Gewest).

STANDPUNT VAN DE LEVERANCIER

Beide aanbevelingen werden door ELECTRABEL verworpen, waarbij de argumenten die ook bij eerdere aanbevelingen werden aangevoerd in herinnering werden gebracht:

- Het energiebedrijf verwijst naar artikel 7.4 van de algemene voorwaarden van de leveringscontracten van het bedrijf voor consumenten, volgens hetwelke alle klachten over een factuur kunnen worden geformuleerd en facturen kunnen worden rechtgezet tot 12 maanden na het verstrijken van de betalingstermijn van de factuur.
- ELECTRABEL verwijst tevens naar de stelling van de VREG met betrekking tot de rechtzettingstermijn voor gratis elektriciteit, die als volgt luidt:
“In de Vlaamse energieregelgeving is niets vastgelegd over hoelang de leverancier moet teruggaan om de niet toegekende elektriciteit uit het verleden alsnog toe te kennen. Wij adviseren om een rechtzettingstermijn van minimum 2 jaar op te nemen in wetgeving. In afwachting stellen we dan ook dat de leverancier minstens de gratis elektriciteit van dit jaar en vorig jaar moet toekennen.”
- Verder wees het energiebedrijf erop dat de regelgeving inzake gratis elektriciteit voorziet dat de distributienetbeheerders de kosten ervan volledig op zich nemen. Het probleem is dat tussen de VREG en de sector de afspraak werd gemaakt dat men de rechtzetting waarbij de gratis elektriciteit vooralsnog toekent, toelaat tot één jaar na de ontvangst van de factuur waarop de factuur niet (geheel) werd toegekend.

COMMENTAAR VAN DE OMBUDSDIENST

De Ombudsdienst wijst erop dat de toekenning van gratis elektriciteit een recht is dat decretaal is vastgelegd. Deze decretale bepaling is van dwingend recht, wat betekent dat daarvan niet bij overeenkomst kan worden afgeweken. Dit recht kan dus niet worden ontzegd door te verwijzen naar de toepassing van een bepaling uit de algemene voorwaarden.

Het klopt inderdaad dat in de Vlaamse regelgeving niets is vastgelegd in verband met de toepassing in de tijd van het recht op gratis elektriciteit. Volgens de Ombudsdienst betekent dit echter helemaal niet dat er hieromtrent geen regels bestaan. Het decreet creëert immers een subjectief recht in hoofde van huishoudelijke energieverbruikers, dat, bij gebrek aan nadere bepaling, slechts een einde kan vinden door de gewone uitdovingsregels, zoals onder meer de verjaringsregels. Toepassing van de laatste regels heeft in ieder geval voor gevolg dat het recht op gratis elektriciteit voor een langere termijn dan twee jaar kan worden ingeroepen.

De Ombudsdienst herinnert er opnieuw aan dat het om een decretaal gewaarborgd recht gaat, waaraan door onderlinge afspraken geen afbreuk kan worden gedaan.